

tatem, ignominiam, ad extremum timorem mortis et hostem sævissimum.

II. Sed videte, fratres, quia totum ars¹ Christi facit. Admonet nos Apostolus, ut præferamus charitatem Christi mundo. Quantas angustias patiuntur, qui volunt rapere res alienas? « An persecutio, » ait? Et ipsa non frangit. Avaritia terretur, avarus rapit ac timet poenam, æstuat in rapinam. Multi etiam famem patiuntur, dum acquirunt et faciunt lucra, quibus præcipimus jejunare, et excusant se stomacho. Vacat illis toto die solidos numerare, et jejuni dormiunt. « An nuditas, » ait? Quid dicam de nuditate? Quotidie negotiatores de naufragio nudi evadunt, et iterum navigant ad periculum. Unde quotidie periclitantur homines, nisi propter divitias acquirendas? Nec gladius prohibet. Capitale crimen est falsitas, et tamen comminuitur hæreditas. Si ergo hoc meretur temporalis cupiditas, quare non mereatur Christi hæreditas? Avarus dicit in corde suo, qui forte non audet in lingua sua: Quis nos separabit a cupiditate auri? Tribulatio? an angustia? an persecutio? Possunt et avari dicere auro: Propter te occidimur tota die. Optime ergo dicunt sancti Martyres in Psalmo: « Judica me, » Deus, et discerne causam meam de gente non sancta². » Discerne, inquit, tribulationem meam: tribulantur et avari. Discerne angustias meas: patiuntur angustias et avari. Discerne persecutiones meas: patiuntur et avari. Discerne famem meam: pro auro acquirendo esuriunt et avari. Discerne nuditatem meam: pro auro despoliuntur et avari. Discerne mortem meam: pro auro moriuntur et avari. Quid est: « Discerne causam meam? Propter te morte afficimur tota die. » Illi propter aurum, nos propter te. Similis poena, sed discreta causa. Ubi dis-

¹ Forte, charitas. — ² Psal. XLII, 1.

creta est causa, ibi certa est victoria. Si ergo causam intuemur, solemnitates Martyrum amamus. Amemus in eis, non passiones, sed causas passionum. Nam si amaverimus passiones tantum, multos inventuri sumus qui pejora patiuntur in causis malis. Sed causam attendamus, crucem Christi attendite: ibi erat Christus, ibi erant et latrones. Similis poena, sed dissimilis causa. Unus latro credidit, alius blasphemavit. Dominus tanquam de tribunali inter ambos judicavit: illum qui blasphemavit, in tartarum damnavit; alterum secum duxit in paradysum. Quare hoc? Quia etsi æqualis poena, sed impar erat causa. Eligite ergo Martyrum causas, si vultis pervenire ad Martyrum palmas.

SERMO CCCXXXVI¹.

In dedicatione Ecclesie, I.

I. CELEBRITAS hujus congregationis, dedicatio est domus orationis. Domus ergo nostrarum orationum ista est, domus Dei nos ipsi. Si domus Dei nos ipsi, nos in hoc sæculo ædificamur, ut in fine sæculi dedicemur. Ædificium, imo ædificatio habet laborem, dedicatio exultationem. Quod hic fiebat, quando ista surgebant, hoc fit

¹ Alias de Tempore 256. — Possidius in Indiculo, c. x, notat de dedicatione Ecclesie Tractatus duos: ipsa, putamus, habitos die, qua primum dedicatio fiebat, populi conventu presente celeberrimo, non vero qua post annum deinceps recolebatur facta jam ante dedicatio. Hujusmodi quippe anniversaria solemnitas in veteri Carthagenensis Ecclesie Calendario nullum extat vestigium.

modo cum congregantur credentes in Christum. Credendo enim quasi de sylvis et montibus ligna et lapides præciduntur : cum vero catechizantur, baptizantur, formantur, tanquam inter manus fabrorum et opificum dolantur, collineantur, complanantur. Verumtamen domum Domini non faciunt, nisi quando charitate compaginantur. Ligna ista et lapides si non sibi certo ordine cohærent, si non se pacificè innectent, si non se invicem cohærendo sibi, quodam modo amarent, nemo huc intraret. Denique quando vides in aliqua fabrica lapides et ligna bene sibi cohære, securus intras, ruinam non times. Volens ergo Dominus Christus intrare, et in nobis habitare, tanquam ædificando dicebat : « Mandatum novum » do vobis, ut vos invicem diligatis¹. Mandatum, inquit, » novum do vobis. » Veteres enim eratis, domum mihi nondum faciebatis, in vestra ruina jacebatis. Ergo ut eruamini de vestræ ruinæ vetustate, vos invicem amate. Consideret ergo Charitas Vestra, ædificari adhuc istam domum toto, sicut prædictum est et promissum, orbe terrarum. Cum ædificaretur domus post captivitatem, sicut habet alius Psalmus, dicebatur : « Cantate Domino » canticum novum, cantate Domino omnis terra². « Quod ibi dixit : « Canticum novum : » hoc Dominus dixit : « Mandatum novum, » Quid enim habet canticum novum, nisi amorem novum ? Cantare amantis est. Vox hujus cantoris, fervor est sancti amoris.

II. Amemus, gratis amemus : Deum enim amamus, quo nihil melius invenimus. Ipsum amemus propter ipsum, et nos in ipso, tamen propter ipsum. Ille enim veraciter amat amicum, qui Deum amat in amico, aut quia est in illo, aut ut sit in illo. Hæc est vera dilectio : propter aliud si nos diligimus, odimus potius quam diligi-

¹ Joan. xlii, 34. — ² Psal. xcvi, 1.

mus. « Qui enim amat iniquitatem : » quid odit ? forte vicinum suum, forte vicinam suam ? Expavescat : » Odit animam suam⁴. » Odium animæ, amor nequitiae. Ergo contra odium nequitiae, amor animæ. « Qui » diligitis Dominum, odio habete malum². » Bonus est Deus, malum est quod amas, et te ipsum malum amas : quomodo amas Deum, cum adhuc amas quod odit Deus ? Audisti enim, quia Deus dilexit nos³ : et verum est, dilexit nos ; et quales dilexerit, si attendamus, erubescimus. Sed ideo non erubescimus, quia diligendo tales, fecit esse non tales. Erubescimus recollectione præteritorum, gaudemus spe futurorum. Quare enim jam erubescamus quod fuimus ; et non potius confidamus, quia spe salvi facti sumus ? Denique audivimus : « Accedite ad eum, et illuminamini, et vultus vestri non erubescunt⁴. » Si recedat lumen, redis ad confusionem. « Accedite ad eum, et illuminamini. » Ergo ille lumen, nos sine illo tenebræ. Si recesseris a lumine, in tuis tenebris remanebis : si ergo accesseris, non de tuo lucebis. « Fuistis enim aliquando tenebræ, » ait Apostolus fidelibus ex infidelibus : « Fuistis aliquando tenebræ, nunc » autem lux in Domino⁵. » Si ergo lux in Domino, tenebræ sine Domino. Porro si lux in Domino, et tenebræ sine Domino ; « Accedite ad eum, et illuminamini. »

III. Attendite in Psalmo dedicationis, quem modo cantavimus, ex ruina ædificium. « Conscidisti saccum » meum : » hoc pertinet ad ruinam. Quid ergo ad ædificium ? « Et accinxisti me lætitia. » Vox dedicationis : « Ut cantet tibi gloria mea, et non compungar⁶. » Quis est qui loquitur ? In verbis ejus agnoscite. Si expono, obscurum est. Ergo verba ejus dicam, continuo agnosce-

¹ Psal. x, 6. — ² Id. xcvi, 10. — ³ Joan. iv, 10. — ⁴ Psal. xxxiii, 6. — ⁵ Ephes. v, 8. — ⁶ Psal. xxix, 12, 13.

tis loquentem, ut ametis alloquentem. Quis est qui dicere potuit : « Domine eruisti ab inferis animam meam¹ ? » Cujus anima jam ab inferis eruta est, nisi de qua dictum est alio loco : « Non derelinques animam meam in inferno² ? » Proponitur dedicatio, et cantatur liberatio : jubilatur canticum dedicationis domus, et dicitur : « Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me, et non jucundasti inimicos meos super me³. » Attendite Judæos inimicos, qui se putabant occidisse Christum, vixisse quasi inimicum, perdidisse quasi hominem cæteris similem atque mortalem. Resurrexit tertia die, et hæc est vox ejus : « Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me. » Attendite Apostolum dicentem : « Propter quod eum Deus exaltavit, et dedit illi nomen quod est super omne nomen⁴. Et non jucundasti inimicos meos super me. » Ipsi quidem in Christi morte jucundabantur, sed in ejus resurrectione, ascensione, prædicatione aliqui compungebantur. In ejus ergo prædicatione et per Apostolorum constantiam diffamatione aliqui compungebantur et convertebantur, aliqui obdurabantur et confundebantur; nulli tamen jucundabantur. Modo quando implentur Ecclesiæ, putamus jucundari Judæos? Ecclesiæ ædificantur, dedicantur, implentur, quomodo illi jucundantur? Nam solum non jucundantur, sed etiam confunduntur; et impletur vox exultantis : « Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me, et non jucundasti inimicos meos super me. » Non jucundasti super me : si mihi credant, jucundabis in me.

IV. Ne multa dicamus, ad illa quæ cantavimus aliquando veniamus. Quomodo dicit Christus : « Conscidisti saccum meum, et accinxisti me lætitia ? » Saccus ejus erat similitudo carnis peccati. Non tibi vilescat, quod

¹ Psal. xxix, 4. — ² Id. xv, 10. — ³ Id. xxix, 2. — ⁴ Philip. ii, 9.

ait : « Saccum meum : » ibi erat inclusum pretium tuum. « Concidisti saccum meum. » Evasimus ad saccum istum. « Conscidisti saccum meum. » In passione conscissus est saccus. Quomodo ergo Deo Patri dicitur : « Conscidisti saccum meum ? » Quomodo Patri dicatur, vis audire ? « Conscidisti saccum meum. » Quia « Proprio Filio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum¹. » Fecit enim per Judæos nescientes, unde redimerentur scientes, et confunderentur negantes. Nesciunt enim quid boni nobis operati sunt malo suo. Suspensus est saccus, et quasi lætatus est impius. Conscidit saccum lancea persecutor, et fudit pretium nostrum Redemptor. Cantet Christus redemptor, gemat Judas venditor, erubescat Judæus emptor. Ecce Judas vendidit, Judæus emit, malum negotium egerunt, ambo damnificati sunt, se ipsos perdiderunt venditor et emptor. Emptores esse voluistis : quanto melius redempti essetis ? Ille vendidit, iste emit : infelix commercium ; nec iste habet pretium, nec iste habet Christum. Huic dico : Ubi est quod accepisti ? Illi dico : Ubi est quod emisti ? Huic dico : Ubi vendidisti, te decepisti. Exulta, Christiane, in commercio inimicorum tuorum tu vicisti. Quod iste vendidit et ille emit, tu acquisisti.

V. Dicat ergo caput nostrum, dicat caput pro corpore occisum, pro corpore dedicatum ; dicat, audiamus : « Conscidisti saccum meum, et accinxisti me lætitia, » id est, conscidisti mortalitatem meam, et accinxisti me immortalitate et incorruptione. « Ut cantet tibi gloria mea, et non compungar. » Quid est : « Non compungar ? » Jam contra me non ferat lanceam persecutor, ut compungar : « Christus enim resurgens a mortuis jam non moritur, mors illi ultra non dominabitur ; quod

¹ Rom. viii, 32.

» enim mortuus est, peccato mortuus est semel; quod autem vivit, vivit Deo. Ita et nos, inquit, existimemus nos mortuos esse peccato, vivere autem Deo, in Christo Jesu Domino nostro¹. » Ergo in illo cantamus, in illo dedicati sumus. Quo enim caput præcessit, et membra secutura speramus. « Spe enim salvi facti sumus: spes autem quæ videtur, non est spes; quod enim videt quis quid sperat? Si autem quod non videmus speramus, per patientiam expectamus², » per patientiam ædificamur. Forte autem est illic et vox nostra, si bene attendamus, si diligenter intueamur, si oculum acutum geramus; non quemadmodum solent corporum cæci amatores: si ergo spiritalem oculum intendamus, in ipsis vocibus Domini nostri Jesu Christi et nos ipsos invenimus. Non enim frustra dixit Apostolus: « Scientes quia vetus homo noster simul crucifixus est cum illo, ut evacuetur corpus peccati, ut ultra non serviamus peccato³. » Agnosce ibi vocem tuam: « Ut cantet tibi gloria mea, et non compungar. » Modo enim cum istas corporis mortalis sarcinas bajulamur, non deest unde compungamur. Nam si cor non compungitur, quare pectus tunditur? Cum ergo venerit etiam nostri corporis dedicatio, quæ præcessit in Domini exemplo, tunc non compungemur. Compunctionem enim quam habemus de peccato, significavit lancea percussoris. Denique quoniam scriptum est: « A muliere initium factum est peccati, et per illam omnes moriuntur³: » recolite de quo membro facta est, et videte ubi Dominus lancea compunctus est. Recolite, inquam, recolite primam conditionem nostram: non enim frustra, ut dixi: « Vetus homo noster simul crucifixus est, ut evacuetur corpus peccati, ut ultra non serviamus peccato. » Nempe Eva, a qua facta est ini-

¹ Rom. vi, 9-11. — ² Id. viii, 24, 25. — ³ Id. vi, 6. — ⁴ Eccli. xxy, 33.

tium peccati, sumpta est, ut formaretur, de latere viri. Dormiens jacebat ille, cum factum est: mortuus pendebat iste, cum factum est. Cognata duo sunt somnus et mors, latus et latus, compunctus est Dominus in loco peccatorum. Sed de illo latere facta est Eva, quæ nos peccando mortificaret; de isto autem latere facta est Ecclesia, quæ nos pariendo vivificaret.

VI. (Ergo¹ dum novam constructionem sanctæ hujus Ecclesiæ libenter attendimus, quam divino nomini hodie dedicamus, invenimus a nobis deberi et Deo nostro maximam laudem, et Sanctitati Vestræ congruum de divinæ domus ædificatione Sermonem. Tunc autem Sermo noster congruus erit, si in se aliquid ædificationis habeat, quod utilitati animarum vestrarum Deo vos interius ædificante proficiat. Quod hic factum corporaliter videmus in parietibus, spiritualiter fiat in mentibus; et quod hic perfectum cernimus in lapidibus et lignis, hoc ædificante gratia Dei perficiatur in corporibus² vestris. Principaliter ergo gratias agamus Domino Deo nostro, a quo est omne datum optimum, et omne donum perfectum; et ejus bonitatem tota cordis alacritate laudemus, quoniam ad construendam istam domum orationis fidelium suorum visitavit animum, excitavit affectum, surrogavit auxilium; inspiravit necdum volentibus ut vellent, adjuvit bonæ voluntatis conatus ut facerent; ac per hoc Deus: « Qui operatur in suis et velle et perficere pro bonâ voluntate³, » hæc omnia ipse cœpit, ipse perfecit. Et quia opera bona in conspectu suo nunquam esse permittit inania, fidelibus suis, quibus operantibus præbuit virtutis suæ favorem, tribuet condignam pro tanta ope-

¹ Hunc locum uncinis inclusum Lovanienses dubium habuerunt. ob styli disparitatem; quæ tamen minima vel nulla est a primis illis sermonibus, quos sub initium ordinationis suæ composuit sanctus Augustinus. — ² Forte, in cordibus. — ³ Philip. ii, 13.

ratione mercedem. Adhuc amplius agenda sunt gratiae Deo nostro. Hanc enim Ecclesiam, quam fecit nomini suo construi, fecit etiam sanctorum Martyrum reliquiis amplius honorari.)

SERMO CCCXXXVII⁴.

In dedicatione Ecclesiae, II.

I. BONA opera fidelium de sua temporali terrenaque substantia, cum in thesauris coelestibus reconduntur, fides hoc videt, quæ pietatis oculum habet in corde. Unde et ista aedificia, quæ congregandis religiosis cœtibus extruuntur, cum oculo carnis inspexit, laudat interius quod cernit exterius, et visibili accepit lumine ad quod gaudeat invisibili veritate. Neque enim occupata est fides inspicere, quam pulchra sint membra hujus habitationis; sed quanta interioris hominis pulchritudine procedant hæc opera dilectionis. Retribuet ergo Dominus fidelibus suis tam pie, tam hilariter, tam devote ista operantibus, ut eos quoque ipsos in suæ fabricæ constructione componat, quo currunt lapides vivi, fide formati, spe solidati, charitate compacti. Ubi sapiens ille architectus Apostolus fundamentum posuit Christum Jesum², summum ipsum « Lapidem angularem », sicut et Petrus de prophetica Scriptura commemorat: « Ab hominibus quidem » reprobatur, a Deo autem electum et honorificatum³. » Huic adhærendo, pacamur; huic incumbendo, firmamur. Simul enim est et fundamentalis, quia ipse nos re-

¹ Alias 16, inter additos a Parisiensibus. — ² 1 Cor. III, 10 — ³ 1 Petr. II, 4.

git; et angularis, quia ipse conjungit. Ipsa est petra, super quam vir sapiens aedificans domum suam¹, contra omnes hujus sæculi tentationes tutissimus perseverat: nec pluvia irruente labitur, nec flumine inundante subvertitur, nec ventis flantibus commovetur. « Ipse est et » pax nostra, qui fecit utraque unum²: » in ipso enim « Neque circumcisio quidquam valet, neque præputium, » sed nova creatura³. » Hi enim duo tanquam parietes ex diverso venientes, longe ab invicem fuerant, donec ad illum, tanquam ad angulum ducti, etiam in illo sibimet copulati sunt.

II. Itaque sicut hoc aedificium visibile factum est nobis corporaliter congregandis; ita illud aedificium, quod nos ipsi sumus, Deo spiritaliter habitaturo construitur. « Templum enim Dei sanctum est, inquit Apostolus, » quod estis vos⁴. » Sicut hoc terrenis molibus construimus, sicut illud bene compositis moribus erigamus. Hoc enim nunc visitantibus nobis, illud in fine sæculi Domino veniente dedicabitur, quando corruptibile hoc nostrum induet incorruptionem, et mortale hoc nostrum induet immortalitatem⁵: quia corpus humilitatis nostræ conformabit corpori gloriæ suæ⁶. Videte enim quid dicat in Psalmo dedicationis: « Convertisti luctum meum in gaudium mihi: conscidisti saccum meum, et accinxisti me lætitia: ut cantet tibi gloria mea, et non compungar⁷. » Cum enim aedificamur, gemit ei humilitas nostra; cum autem dedicabimur, cantabit ei gloria nostra: quia in aedificatione labor est, in dedicatione lætitia. Dum cæduntur de montibus lapides, et ligna de sylvis, dum formantur, dolantur, coaptantur; labor et cura est: cum autem perfecti aedificii dedicatio celebratur, gaudium et

¹ Matth. VI, 24. — ² Ephes. II, 14. — ³ Gal. VI, 15. — ⁴ 1 Cor. III, 17. — ⁵ 1 Id. XXV, 53. — ⁶ Philip. III, 21. — ⁷ Psal. XXXIX, 51.

securitas laboribus curisque succedunt. Sic etiam ædificatio spiritualis, cujus habitator Deus, non ad tempus, sed in æternum erit; dum ex infideli vita homines segregantur ad fidem, dum quidquid in eis non bonum atque peruersum est, amputatur et cæditur, dum fiunt aptæ, pacificæ piæque juncturæ; quantæ tentationes limentur, quantæ tribulationes sustinentur? Cum vero advenierit dies dedicationis domus æternæ, cum dicetur nobis: « Venite benedicti Patris mei, percipite regnum, quod vobis paratum est ab initio mundi¹: » quæ illa exultatio, quæ securitas erit? Cantabit claritas, nec compungetur infirmitas. Cum ostendet se ipsum nobis qui nos dilexit, et tradidit se ipsum pro nobis, et qui apparuit hominibus quod est factus in matre, apparebit eis Deus factor quod erat in Patre: cum ingrediatur perfectam et ornatam, unitate stabilitam, immortalitate vestitam æternus ipse habitator domum suam; implebit omnia, fulgebit in omnibus, « Ut sit Deus omnia in omnibus². »

III. Hanc unam visionem petivit a Domino quidam, et ipse quidam, si volumus, nos sumus. Hujus desiderio laboravit in gemitu suo, hinc lavit per singulas noctes lectum suum, et in lacrymis stratum suum rigavit³. Propter hanc enim fuerunt ei lacrymæ suæ panis die ac nocte, dum diceretur ei per singulos dies: « Ubi est Deus tuus⁴? » Ipse quippe ait: « Unam petii a Domino, hanc requiram, » ut inhabitem in domo Domini per omnes dies vitæ meæ, ut contempler delectationem Domini, et protegar templum ejus⁵. » Suis ipse habitator, ipsi habitatio. Qui enim habitant in domo Dei, ipsi sunt etiam domus Dei; quæ contemplatur delectationem ejus, et protegitur templum ejus, et absconditur in abscondito vultus

¹ Matth. xxv, 34. — ² à Cor. xv, 28. — ³ Psal. vi, 7. — ⁴ Id. xli, 4. — ⁵ Id. xxvi, 4.

ejus. Hanc spem tenemus, rem nondum videmus. « Si » autem quod non videmus speramus, per patientiam expectamus¹, » et per patientiam ædificamur.

IV. Eia ergo, fratres, « Si resurrexistis cum Christo, quæ » sursum sunt quærite, ubi Christus est in dextera Dei » sedens: quæ sursum sunt sapite, non quæ super terram². » Ideo enim et Christus fundamentum nostrum ibi positus est, ut sursum versus ædificemur. Sicut enim terrenis molibus construendis, quarum gravia corpora non utique nisi ad ima devergunt, in imo ponitur fundamentum: sic nobis e contrario sursum est positus lapis ille fundamentalis, ut sursum nos rapiat etiam pondere charitatis. Alacriter ergo « Cum timore et tremore vestram » ipsorum salutem operamini. Deus enim est qui operatur in vobis velle et operari pro bona voluntate. Omnia facite sine murmuratione³. Et tanquam lapides vivi » coædificamini in templum Dei⁴: » et tanquam ligna imputribilia de vobis ipsis facite domum Dei. Conquadrantur, dolantur, in laboribus, in necessitatibus, in vigiliis, in negotiis, ad omne opus bonum parantur: ut in æterna vita velut compage societatis Angelorum requiescere mereantur.

V. Iste enim locus temporaliter ædificatus est, nec in æternum durabit: sicut et ipsa nostra corpora, propter quorum necessitatem per opera misericordiæ factus est, non sunt utique sempiterna, sed temporalia atque mortalia. « Habitationem autem habemus ex Deo, domum » non manufactam, æternam in cælis⁵: » ubi et ipsa nostra corpora conversione resurrectionis cœlestia et sempiterna futura sunt. Et nunc quamvis nondum per speciem, sicut erit facie ad faciem⁶, tamen per fidem ha-

¹ Rom. viii, 25. — ² Coloss. iii, 1, 2. — ³ Philip. ii, 12-14. — ⁴ 1 Petr. ii, 5. — ⁵ 2 Cor. v, 1. — ⁶ 1 Id. xiii, 12.

bitat in nobis Deus : et ei sic habitanti habitaculum per bona opera efficitur ; quæ opera æterna non sunt , sed ad æternam vitam perducunt . Ex quibus est et hoc opus , quo ista basilica fabricata est : non enim tales fabricas ibi operabimur . Nullus ibi locus ruiturus ædificatur , quo nullus habitator moriturus ingreditur . Nunc tamen sit bonum temporale opus vestrum , ut æterna sit merces vestra . Nunc , inquam , fidei et spei domum spirituali dilectione construite in omni opere bono , quod tunc non erit ; quia indigentia nulla erit . Fundamenta ergo in cordibus vestris Apostolica et Prophetica monita jacite , humilitatem vestram sicut pavementum sine offensione prosternite ; salutarem in vestro corde doctrinam orationibus et sermonibus tanquam firmis parietibus communitate , divinis eos testimoniis tanquam luminaribus illustrate , infirmos sicut columnæ sufferte , inopes sicut tecta protegite : ut Dominus Deus noster pro temporalibus bonis æterna restituat , et vos in æternum perfectos dedicatosque possideat .

SERMO CCCXXXVIII⁴.

In dedicatione Ecclesie, III.

I. QUANDO bona opera , etiam quæ propter Deum fiunt , hominibus ostenduntur , cum ea faciunt boni et religiosi , non laudes humanæ expetuntur , sed imitanda proponuntur . Duplex est enim misericordia , quæ fit in bono opere ,

⁴ Alias 17 , inter adlitos a Parisiensibus .

corporalis et spiritualis . Esurientibus , sitientibus , nudis , peregrinis corporali misericordia subvenitur : eadem tamen ipsa cum ostenduntur , et ad imitationem cæteros provocant , etiam spiritus mentesque pascuntur . Alius pascitur opere bono , alius exemplo bono : ambo enim esuriunt . Ille vult accipere unde alatur , ille vult videre quod imitetur . Monet nos de hac veritate etiam sancti Evangelii lectio , quæ modo recitata est . Christianis enim dicitur in Deum credentibus , bene operantibus , spem vitæ æternæ pro bonis operibus expectantibus : « Vos estis » lumen mundi . » Et universæ ubique diffusæ Ecclesiæ dicitur : « Non potest civitas abscondi supra montem » constituta¹ . Erit , inquit , in novissimis temporibus manifestus mons domus Domini , paratus in cacumine » montium² . » Ipse est mons , qui ex parvo lapide crevit , et totum orbem crescendo implevit³ . In illo ædificatur Ecclesia , quæ abscondi non potest .

II. « Neque accendunt lucernam , et ponunt eam sub » modio , sed super candelabrum , ut luceat omnibus qui » in domo sunt⁴ . » Bene occurrit lectio , quando candelabra dedicantur , ut sit qui operatur lucerna posita in candelabro . Lucerna est enim homo qui bene operatur . Quod est autem candelabrum ? « Mihi autem absit gloriari , nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi⁵ . » Qui ergo secundum Christum facit , et propter Christum facit , ut non gloriatur nisi in Christo , candelabrum est . Luceat omnibus , videant quod imitentur : non sint pigri , non aridi : prosit quod vident ; non sint oculis videntes , et cordibus cæci .

III. Sed ne forte occurrat alicui , quod Dominus bona opera velut jubet abscondi , ubi dicit : « Cavete facere

¹ Matth. v , 14 . — ² Isai. ii , 2 . — ³ Dan. ii , 35 . — ⁴ Matth. v , 15 . — ⁵ Galat. vi , 14 .

» justitiam vestram coram hominibus, ut videamini ab
 » eis, alioquin mercedem non habebitis apud Patrem
 » vestrum, qui in caelis est¹: » debet quaestio ista dissolvi,
 ut noverimus quemadmodum Domino obtemperemus,
 nec obtemperare illi non possimus, cum eum contra ju-
 bere audimus. Hac dicit: « Luceant opera vestra coram
 » hominibus, ut videant bona facta vestra². » Hac dicit:
 « Cavete facere justitiam vestram coram hominibus, ut
 » videamini ab eis. » Vultis nosse quam sit ista quaestio
 dissolvenda, et nisi dissolvatur, moleste erit, si remaneat
 insoluta? Quidam homines faciunt bene, et timent vi-
 deri; et omni studio, quantum possunt, cooperiunt bona
 opera sua. Captant quando neminem videant: tunc ali-
 quid porrigunt, timentes ne offendant in illud praeceptum
 ubi dictum est: « Cavete facere justitiam vestram coram
 » hominibus, ut videamini ab eis. » Non autem Domi-
 nus jussit bona opera abscondi, sed in bonis operibus
 laudem humanam non cogitare. Denique cum dixit:
 « Cavete facere justitiam vestram coram hominibus: »
 ubi finivit? « Ut videamini ab eis. » Ut ideo faciant, ut
 videantur ab hominibus; hunc fructum boni operis quaerant,
 hunc ferant: nihil aliud expectent, nihil superioris
 et coelestis commodi concupiscant. Sed si ideo solum
 faciat, ut laudetur: hoc prohibuit Dominus. « Cavete
 » facere. » Quomodo? « Ut videamini ab eis. » Cavete
 hunc habere fructum, visionem hominum.

IV. Jubet autem videri opera nostra, et dicit: « Nemo
 » accendit lucernam, et ponit eam sub modio, sed super
 » candelabrum, ut luceat omnibus qui in domo sunt. »
 Et, « Sic luceant opera vestra coram hominibus, ut vi-
 » deant, inquit, bona facta vestra. » Et non ibi remansit:
 sed, « Glorificent, subjunxit, Patrem vestrum, qui in

¹ Matth. vi, 1. — ² Id. v, 16.

» caelis est. » Aliud est in bono opere quaerere laudem
 tuam, aliud est in bono opere quaerere laudem Dei.
 Quando quaeris laudem tuam, in visione hominum re-
 mansisti: quando quaeris laudem Dei, aeternam gloriam
 acquisisti. Sic ergo faciamus, ut non videamur ab ho-
 minibus, hoc est, sic faciamus, ut visionem hominum
 pro mercede non quaeramus: sed sic faciamus, ut a vi-
 dentibus et imitantibus gloriam Dei quaeramus, et cognos-
 camus quod si nos tales non faceret, nihil essemus.

SERMO CCCXXXIX¹.

In die ordinationis suae, I.

I. HODIERNUS dies iste, fratres, admonet me attentius
 cogitare sarcinam meam. De cujus pondere etiam si mihi
 dies noctesque cogitandum sit, nescio quo tamen modo
 anniversarius iste dies impingit eam sensibus meis, ut ab
 ea cogitanda omnino dissimulare non possim. Et quanto
 anni accedunt, imo decedunt, nosque propinquiores fa-
 ciunt diei ultimo, utique quandoque sine dubitatione
 venturo, tanto mihi est acrior cogitatio, et stimulus ple-
 nior, qualem Domino Deo nostro rationem possim red-
 dere pro vobis. Hoc enim interest inter unumquemque
 vestrum et nos, quod vos pene de vobis solis reddituri estis
 rationem, nos autem et de nobis et de omnibus vobis. Ideo
 major est sarcina: sed bene portata majorem comparat
 gloriam; infideliter autem gesta ad immanissimam pre-

¹ Alias 25, ex 50 homiliis.